Aktuellt från Strömstad akademi Nr 2017-03
News from Strömstad Academy No. 2017-03
31 mars 2017

Anders Gustavsson: Redaktörens ruta *Editor's corner*

Mars månads vetenskapliga krönika i Strömstads tidning är skriven av Strömstad akademis rektor Lars Broman. Han pekar på vilken stor händelse det blir när världskända solenegiforskare möts vid ett internationellt forskarsymposium i Strömstad i juni 2017. Medlemmar i akademin uppmanas att skicka in nya krönikeartiklar (cirka 2500 bokstäver inklusive mellanslag) till mariana.back@tekniskamuseet.se. Sådana artiklar publiceras en lördag i månaden under 2017.

Ekonomiprofessor Rune Wigblad är djupt engagerad i att argumentera för magnettåg som går dubbelt så snabbt som höghastighetståg och håller tiden mycket exakt. De är dessutom mer miljövänliga, kan byggas för en lägre kostnad och kräver avsevärt mindre underhåll. Det är en hård kamp som Wigblad utkämpar genom olika debattinlägg för att påverka Trafikverket och ansvarig minister i regeringen för att få till stånd en utredning om magnettåg.

Turismforskaren Anders Steene diskuterar hur man skall kunna nå fram till en klimatmässig hållbar turism i framtiden. Det är ingen enkel fråga när turismen hela tiden ökar markant och den är starkt beroende av användningen av bilar. Det är inte så enkelt som att bara hänvisa till framtida användning av eldrivna bilar.

Barnläkare Gudmund Bergqvist rapporterar om Kosters folkbildningsinstitut (KFI) som konstituerades den 18 februari 2017. Stadgar kommer att fastställas vid ett kommande årsmöte. Bergqvist leder också arbetet med antologin Hälsa och miljö. Ett skypemöte med en del av författarna hölls den 21 mars. Deadline för att lämna in kommentarer och reviderade manus är den 10 april 2017.

Religionsvetare Carl Olivestam har huvudansvar för en kommande antologi som diskuterar frågeställningar i anslutning till globala värdekartor från industrialiserade länder som utgivits under senare år. Medlemmar i akademin är välkomna att sända in förslag snarast under adressen: carl.olivestam@stromstadakademi.se.

Akademins sekreterare Marie-Louise Wadenberg har skrivit en rapport från akademins temadag på Tekniska museet i Stockholm den 18 mars. På förmiddagen diskuterades en ny design av hemsidan. Temat på eftermiddagen var ”Hur skriver vi vetenskap – så alla förstår?” Seminariet leddes av chefredaktör Johan Hakelius och textredigerare Arne Höök och ett tjugotal akademiledamöter deltog. Det blev en unik möjlighet att få experthjälp med att skriva vetenskapliga texter som kan ha möjlighet att nå ut till en bredare allmänhet. Arne Höök redovisar tio råd till akademiledamöter.

Den 25 mars höll styrelseordförande Peter Fritzell en föreläsning på Strömstads museum om ryggproblem och ryggkirurgi, Hjälp ryggen! Sådana föreläsningar kommer att äga rum på museet eller biblioteket en gång i månaden under 2017. Den 25 april föreläser rektor Lars Broman på museet om universum. De ledamöter som är villiga att hålla en föreläsning inom sitt forskningsfält uppmanas att ta kontakt med mig under adressen anders.gustavsson@ikos.uio.no.

Spring Word Festival kommer att äga rum i Strömstad den 28-29 april 2017. Då presenteras antologin Barnbarnens århundrade. Didaktiker Åsa Morberg som är mediaansvarig vid akademin har lagt ned ett omfattande arbete för att marknadsföra denna bok.

Jag vill inskärpa en tidigare uppmaning till alla ledamöter att kontrollera uppgifterna om er på hemsidan. Försök också värva nya medlemmar till akademin, inte minst kvinnor. Skicka in förslag till rektor Lars Broman: lars.broman@stromstadakademi.se.

Jag önskar nya bidrag till aprilnumret av Nyhetsbrevet med deadline den 27 april 2017 under adressen anders.gustavsson@ikos.uio.no. Sänd kortare artiklar, debattinlägg och/eller recensioner av ny vetenskaplig litteratur. Skriv på svenska eller engelska. Svenska bidrag skall ha ett abstract på engelska.

Sänd också bidrag till Akademins skriftserie Acta Academiae Stromstadiensis, AAS, under adressen: gudmundbergqvist@hotmail.com.

March's scientific chronicle in Strömstad´s journal was written by Rector Lars Broman. He points to the great event it will be when international famous solar energy scholars will meet at a research symposium in Strömstad in June 2017. Members are asked to send in new chronicles (approx. 2500 letters incl. spaces) to mariana.back@tekniskamuseet.se. Such articles are published one Saturday a month during 2017.

Economics Professor Rune Wigblad is heavily involved in arguing for maglev trains that go twice as fast as high-speed trains and keep time very accurately. They are also more environment friendly, can be built for a lower cost and requires significantly less maintenance. It is a hard struggle for Wigblad to influence the Swedish Transport Administration and the responsible government minister to bring about a study of maglev.

Tourism researcher Anders Steene discusses how to achieve a climate sustainable tourism in the future. It is no easy matter when tourism constantly and significantly is increasing and it is highly dependent on the use of cars. It's not as simple as just referring to future use of electric cars.

Pediatrician Gudmund Bergqvist provides a report on Koster´s public education institution which was constituted on 18 February 2017. Regulations will be appointed at the annual meeting. Bergqvist also leads the work of publishing the anthology Health and Environment. A scype meeting with some of the authors was held on 21 March. Deadline for submitting comments and revised manuscripts is on 10 April 2017.

Religion Researcher Carl Olivestam is responsible for an upcoming anthology that discusses various issues related to global value maps regarding industrialized countries that have been edited in recent years. Members of the Academy are invited to submit proposals with the address: carl.olivestam@stromstadakademi.se

The Academy Secretary Marie-Louise Wadenberg has written a report from Strömstad academy´s seminar at the Technical Museum in Stockholm on 18 March, with the theme "How would we write science - so everyone understands?" In the morning a new design of the website was discussed. The afternoon seminar was led by editor in chief Johan Hakelius and text editor Arne Höök and around twenty participators listened. It was a unique opportunity to get expert help in writing a scientific text that has the ability to reach to a broad public. Arne Höök presents ten advises to Academy members.

Strömstad academy's Chairman orthopedic surgeon Peter Fritzell gave a lecture on 25 March in Strömstad´s Museum on back problems and spine surgery. Such lectures will take place at the museum or the library once a month during 2017. On 25 April Rector Lars Broman will give a lecture at the museum on the Universe. Those members who are willing to give a lecture in their fields of research are encouraged to contact me at the address: anders.gustavsson@ikos.uio.no.

The Spring Word Festival will take place in Strömstad on 28-29 April 2017. The anthology Grandchildren´s Century will then be presented. Didactics Åsa Morberg who is media officer at the academy has performed big efforts for introducing this book into the market.

I want to urge a previous call for all members to verify information on your websites. Also try to recruit new members to the academy, not least women. Send suggestions to Rector Lars Broman.

I wish new contributions to the April issue of the Newsletter sent to my address with deadline 27 april 2017: anders.gustavsson@ikos.uio.no. Please, write in Swedish or English. Send short articles, opinion articles and/or reviews of new scientific literature. Swedish contributions shall have an abstract in English.

Please, send also contributions to the Academy's publication series Acta Academiae Stromstadiensis, AAS, to the address: gudmundbergqvist@hotmail.com.

Bästa hälsningar, *Best regards*, Anders Gustavsson

Peter Fritzell: Från er ordförande *From your Chair*

Idag, lördagen 25/3 2017, genomfördes på Strömstads Museum den första offentliga föreläsningen i Strömstad akademis regi. Ämnet var hur vi ryggkirurger kan hjälpa människor med ryggont genom kirurgi – se Affisch. Det blev tämligen glesbesökt med ca 15 personer, men mycket trevligt med intressanta diskussioner. Många av besökarna hade först nu, genom affischeringen i Strömstads Tidning och runt omkring på staden, hört talas om akademin. Jag inledde med en kort historik och hur akademin arbetat och arbetar både med forskningsfrågor och för att nå ut till Strömstads befolkning, de som ger oss rum i Stadshuset. Jag fick många uppskattande kommentarer och passade på att göra reklam för nästa månads presentation; Lars Broman om Universum. Allt sammantaget tror jag detta, tillsammans med våra återkommande krönikor i Strömstads Tidning och dito debattpaneler på Strömstads Gymnasium som ska starta i höst, kommer att ge oss en folklig förankring som gynnar vår etablering i kommunen på olika plan.

Föreläsningens bilder via powerpoint (ppt) kommer att läggas upp på akademins hemsida för de som vill bekanta sig med materialet. Mer information om var detta kan hittas kommer.

Arne Höök/redigerare - råd till ledamöter i Strömstad akademi

- **Tio punkter för att lättare nå ut med sina budskap i media -**

1. **Tänk som en ”journalist”.**
   Varför ska man ha det här i tidningen/på webben? Vad rymmer texten av intresse för en bred allmänhet

2. **Välj var du publicerar dig.**
   En facktidskrift må ha färre läsare, men kan ge dig och dina kunskaper betydligt större direkt inflytande än en helsida på DN Debatt. Därtill lättare att bli tryckt.

3. **Skriv för dina läsare, inte för dina kollegor.**
   Utgå från läsarperspektivet – What´s in it for her?”. Vad i min forskning kan ge praktisk förändring i livet för mina läsare?

4. **Tänk lokalt.**
   Skriver du för Strömstads tidning, vik en timme med miniräknare/analys för att se vilka effekter din forskning skulle kunna ge för just Strömstadsborna.

5. **Tänk i tid och ämne.**
   Finns det något i just den här tiden och ämnesområdet som kan locka till intresse? Någon annan nyhet du kan koppla din artikel till? Häng upp din artikel på det.

6, **Välj <u>en</u> ingång/vinkel/ämne.**
   Du har ett begränsat utrymme. Försök tänk bort 90 procent av det ditt arbete faktiskt lärt dig. Du kan inte berätta allt.

7. **Våga vara expert.**
   Du bär som forskare kunskaper du ska vara stolt över. Tala om det.: jag vet! Jag kan! Skriv med med auktoritet, och tänk inte på ev. sura kommentarer från kollegor. De är inte din målgrupp nu.

8. **Använd bildspråk.**
   Det här är svårt, men öva. Seriösa forskare vill aldrig förenkla, men i kommunikation med en större allmänhet måste man försöka. Mitt favoritexempel är spelteorin. Vad är det som styr slump? Varför kan inte krona och klave rendera klave 800 gånger i rad? Väcker nyfikenhet. Och tänkande.

9. **Undvik titelhysterin.**
   Akademiker vill som regel presentera sig med alla titlar och funktioner. Det tynger texten. Lägg alltid sådant sist, och presentera dig i början som den expert du är, och skryt gärna! Typ ” ”Professor och svampforskare med 25 års erfarenhet” eller ännu hellre: ” En av Sveriges mest framstående svampforskare”

10. **Våga tyck!**
    Månne det svåraste av allt, men medievärlden är sedan ett par decennier genomsyrad av åsikter. Alla tycker om allt – men de flesta har inget att stå på i sitt tyckande. Men det har du som forskare. Skriv det! Vad du dragit för personliga slutsatser av ditt arbete!

Lars Broman: Från er rektor *From your Vice Chancellor*

Dear Fellows! I am presently very much occupied with planning of the Academic Festival 19-22 June and the 12th International Conference on Renewable Energy Education 19-21 June. This week I have been in Strömstad meeting, among others, Helene Berntsson who is in charge of bookings at Hotel Laholmen, Koster Ferries' Skipper Håkan Eriksson, ISREE 2017 Organizing Committee (Margareta Fredriksson, Gudmund Bergström, Sven Moosberg plus Peeter Päts and Jan-Olof Dalenbäck via Skype), Strömstad Municipal Building Company Director Göran Wallo, Strömstad Municipality Mayor Peter Dafteryd and Officers Maria Kvarnbäck and Maria Aronsson, Strömstads Tidning's Editor-in-Chief Bodil Resare, Senior High School's new Rector Helena L'Estrade, Strömstads Museum's Director Karin Järling and Amanuensis Ulf Hansson.

ISREE 2017 and Academic Festival

Already, almost three months before the events, 36 Scientists, Students and Spouses from five continents have registered for ISREE 2017, and 28 Fellows and Guests have registered for the Academic Festival. I suspect many more will register during April and May so I believe the City Hall and the Senior High School will be the places for some most memorable days. If you plan to come, register on www.isree.se and http://www.stromstadakademi.se/hogtid.html, respectively. We have been able to reserve 100 rooms at Hotel Laholmen, and the can be booked at a reduced rate until 18 May or as long as they last. For instructions, see http://www.isree.se/venue.html. You are strongly advised to book a room asap!

Much more information will be given in the next Newsletter April 30, but regarding the symposium also on www.isree.se. A preliminary program for the Festival was published in the January Newsletter http://www.stromstadakademi.se/Nyhetsbrev_2017-01.pdf.

Senaste nytt *Latest News*

Arne Höök och Johan Hakelius höll seminarium lördagen den 18/3 på EM för ett 20-tal ledamöter i akademin om hur journalister tänker och agerar för att nå fram till sina läsare. Plats Tekniska museet, Stockholm. Värd Mariana Back.

Karl Gunnar Hammarlund *was appointed Associate Professor in History with History Education 15 March*

Kjell-Åke Brorsson *was appointed Assistant Professor in Ecological Economics 14 March*

March Column in Strömstads Tidning

Lars Broman's column Meet One of the World's Premier Solar Scientists *was published 18 March. Following columns are planned to be published monthly on the following Saturdays during the spring of 2017: 22 April, 20 May, and 17 June. Plans are to continue with monthly columns.*

Bild: LARS BROMAN

FÖRNYELSEBAR ENERGI. Den värdsberömde solelforskaren Larry Kazmerski kommer till Strömstad i sommar.

Träffa en av världens främsta solenergiforskare

MÅNADSKRÖNIKA STRÖMSTAD AKADEMI

Strömstad och Strömstad akademi har fått förtroendet. Till sommaren träffas några av världens främsta solforskare på Strömstad Gymnasium.

I januari 2015 skrev den inflytelserika amerikanska tidskriften The Economist att nu är inte solenergi längre en alternativ energi. Nu är det den snabbast växande energikällan av alla. Det beror på att tekniken idag är beprövad och priset konkurrenskraftigt.

Tillsammans med andra förnybara energikällor, främst vindkraft och bioenergi, behövs solen för att snabbt, inom några få årtionden – fasa ut kol, olja, naturgas och kärnkraft, vilka hotar civilisationens fortsatta existens på vår jord. Men det borde gå snabbare ändå och det som bromsar är okunskap och attityder. Fortfarande är det många som inte tror – eller vill tro! – att förnybar energi måste införas snabbt. Många i världen, såväl politiker, industriledare, journalister och vanliga människor, vägrar fortfarande ta till sig att det är vi människor som fått planetens klimat att skena.

Även om det fortfarande finns plats för teknisk forskning, till exempel för att höja verkningsgraden hos solceller och att utveckla sparandet av energi från sommarhalvåret till de mörkaste månaderna, så är kanske viktigast idag att utbilda alla - från beslutsfattare till skolungdomar om solenergi och hållbarhet. Det var viktigt redan för över 25 år sedan när ett par av oss som skapade Strömstad akademi var med och bildade Internationella föreningen för

Utbilda alla - från beslutsfattare till skolungdomar om solenergi och hållbarhet.

solenergiutbildning, som drog igång en serie internationella möten om utbildning inom förnybar energi med samlingsnamnet ISREE. Sedan 1992 har möten hållits på många universitet i världen, bland annat i Göteborg, Oslo, New Delhi, Bangkok, Orlando och Perth.

Och nu, när det tolfte mötet ska hållas, har Strömstad och Strömstad akademi fått förtroendet. 20-21 juni i år träffas några av världens främsta solforskare på Strömstad gymnasium, och du är välkommen att se och höra!

Redan över tre månader före mötet på Strömstad Gymnasium har forskare från fem världsdelar anmält sig till ISREE 2017. Professor Monica Oliphant från Australien, professor Tara Kandpal från Indien, professor Konrad Blum från Tyskland är några av dem. Ordförande för mötets vetenskapliga kommitté är professor Larry Kazmerski från USA – en av världens allra främsta forskare på sol-el.

Allmänheten bjuds in att lyssna till alla föredragen under ISREE 2017, helt utan kostnad under två spännande dagar, tisdag och onsdag 20–21 juni.

Välkommen!

Lars Broman

professor i fysik, rektor Strömstad akademi

Aprilkrönikan från Strömstad akademi skrivs av Rune Wigblad och handlar om snabba tåg.

LARS BROMAN

Författare

Lars Broman

The columns will consist of actual popular science articles, essays, debate material, etc. During our Board meeting on 18 February, Mariana Back replaced Lars Broman as Editor for the Columns. Fellows who would like to write a short Column (approx. 2500 letters incl. spaces) are invited to send the suggested title to mariana.back@tekniskamuseet.se.The March Column is included below.

Notiser

Gudmund Bergqvist: Göteborgsmöte

För Göteborgarna hålls ett möte med Strömstads akademi den 19 april.
Vi träffas för lunch på Kapellplatsen kl 1130 för att efter lunchen gå till Chalmers, Vasa A, Vera Sandbergs allé 8, för att deltaga i Neuroforums workshop 1300-1500 -1700 om aktivt lärande i innovativ lärmiljö där Aadu Ott håller i programmet.

Vg anmäl deltagande för workshopen till www.neuroforum.se.

För deltagande i.lunchen anmäl till gudmundberggvist@hotmail.com.

Gudmund Bergqvist: Artiklar

Strömstad akademi har under det gångna året fått ett flertal nya ledamöter.

Det vore värdefullt att speciellt de sänder in artiklar för publicering antingen till AAS (som blir refereegranskade) eller den fria serien. Angående krav etc se stromstadakademi.se.

Naturligtvis är även artiklar från alla andra välkomna!

Artiklarna för AAS sändes till redaktionskommittén c/o dess sammankallande gudmundberggvist@hotmail.com

För fria serien tv till larsbroman@stromstadakademi.se

Märta Rosenlind: Välkommen till vårträff i Lund

Plats: Skissernas museum, Finngatan 2, Lund
Möjlighet till lunch finns

Tid: Fredag 21 april 2017 kl. 11:30

Anmäl att du kommer till Märta Rosenlind 046 294061070 24 83 123, marta.rosenlind@telia.com

Märta Rosenlind: Engagemang i styrelsen

Våren är här och vips så är det sommar. För oss ledamöter betyder sommar att vi har vår akademiska högtid med varierande innehåll. Bland annat har vi styrelseval och redan nu är det klokt att tänka igenom vårt intresse att engagera oss. Vill du medverka till utveckling och tillväxt av akademin, vilka styrkor och idéer, kraft och tid vill du ägna åt akademin inför framtiden?

Har du ett gediget intresse av att engagera dig i Strömstad akademis styrelsearbete så ge valberedningen redan nu en signal.

Med vårsolshälsning från Märta Rosenlind, ledamot i valnämnden
marta.rosenlind@telia.com, 046 294061, 070 24 83 123

Marie-Louise Wadenberg: Reports from 18 March

Brief report on the Saturday March 18 workshop with the Swedish journalists Arne Höök and Johan Hakelius (at The Museum of Technology/Tekniska Muséet in Stockholm), as well as on the preceding morning meeting on the update of the Strömstad Academy homepage

Meeting disussing the future of the Academy web page

Present at the morning meeting were: Peter Fritzell, Chairman, Mariana Back, Vice Chairman (also hosting the workshop), Marie-Louise Wadenberg (Secretary), Carl Olivestam (member of the Board), Lasse Broman (Head of SA), Fredric Rydahl (IT-technician), and Sanne Godow-Bratt.

- *It was decided that Fredric Rydahl will use the Institute for Advanced Study home page as a prototype for and updated SA home page (IAS; www.ias.edu)*

- *It was discussed how you can nicely place the logotype of the Academy, as well as the Academy name or acronym for name, on the cover page that also features a picture of the Strömstad City Hall (photo courtesy of the Head of SA Lasse Broman). No final decision so far though. Only restriction is that logotype is not supposed to be embedded in name or acronym.*
- *Future use of webhotel was discussed. Currently all SA documents are kept on a server in Falun. Fredric Rydahl and Lasse Broman will together decide on where to keep documents from now on.*
- *Meeting ended on the note that all agreed that Fredric Rydahl now have sufficient info to start the process of updating the Academy home page. Fredric will present his ideas on the layout of the home page (on a current basis) to the Academy 'Beredningsgrupp/Preparation Committee' (P Fritzell, A Gustavsson, L Broman och M Back).*

Seminar with Höök and Hakelius

The morning meeting was followed by an afternoon workshop featuring the journalists Arne Höök and Johan Hakelius. The objective of the workshop was for Members of the Academy to learn more about how to get/draw interest and attention when writing science related articles aimed at being published in common newspapers.
Around 15 members attended this workshop.

The well structured starting presentation of Arne Höök was centered around a number of key headlines such as:
- *What is journalism?*
- *Journalism in the real world*
- *What is considered news?*
- *What is a chronicle?*

The presentation by Johan Hakelius (Chief Editor for Fokus) was centered around the relatively new concepts of 'fact resistance', 'alternative facts', and values and opinions vs real facts.

Advice for Academy Members were to keep a narrow focus of the scientific message conveyed, and a 'down-to-earth' tone with comparisons to daily life issues in their chronicles.

The workshop ended with Academy members asked to suggest a catchy headline to an article presented by Arne Höök. Suggestions were thereafter discussed by Arne Höök as to whether they would pass as OK, or if not, why they would not work as headlines in this particular setting.

Arne Höök will from now on review chronicle contributions as they are produced and give feedback before they are finally submitted to the chosen newspaper. The feedback from Arne Höök will also be distributed to fellow chronicle writers of the Academy, as comments and advice may be helpful also to those members in their writing.

Kort rapport från lördagens (18 mars på Tekniska Museet i Stockholm) morgonmöte samt eftermiddagens workshop med journalisterna Arne Höök och Johan Hakelius

Eftermiddagens workshop med journalisterna Arne Höök och Johan Hakelius föregicks av ett möte på förmiddagen med IT-tekniker Fredric Rydahl, som ska arbeta med ett nytt upplägg/ny design för Strömstad Akademis hemsida.

Närvarande var Peter Fritzell styrelsens ordförande, Mariana Back (vice ordförande och vår'värd' för dagen på Tekniska Museet där hon arbetar), Marie-Louise Wadenberg, Carl Olivestam, Rektor Lasse Broman, Fredric Rydahl, samt Sanne Godow-Bratt.

- Man beslöt att Fredric skulle använda hemsidan för Institute for Advanced Study (IAS; www.ias.edu) som förlaga/mall för upplägget
- Man diskuterade hur man på ett snyggt sätt kan få in Akademins logga samt en lämplig förkortad version/akronym av Strömstad Akademi (SA, som används ibland har av många setts som olämplig då det påminner om tiden för andra världskriget). Inget riktigt bra alternativt förkortningsförslag/akronym har ännu kommit upp dock.
- Loggan bör enligt Rektor vara fristående (inte t ex 'inbakad' i en akronym)
- Loggan, samt Akademins namn/akronym bör alltså (liksom på IAS' hemsida) finnas på startsidan som i övrigt består av en, av Rektor tagen, bild på Strömstads stadshus där

Akademin har sin huvudsakliga verksamhet. Bilden är den som redan nu finns på startsidan och kommer alltså att användas i lätt beskuret skick.

- Man diskuterade även frågan om server/webhotell. För närvarande ligger all dokumentation för Strömstad Akademi på en server i Falun. Fredric Rydahl erbjöd sig att ha dokumentationen på 'sin' server. Man beslöt att Fredric och Lasse skulle diskutera vidare om hur man vill lösa denna fråga.
- Mötet avslutades med att Peter frågade Fredric om han tyckte att han hade den information, om önskemål för hemsidans upplägg, som han behövde för att påbörja arbetet, och det ansåg han att han hade.
- Fredric kommer alltså nu att påbörja arbetet enligt de önskemål som framkom vid sammankomsten och sedan presentera sina förslag för Akademins Beredningsgrupp (dvs P Fritzell, A Gustavsson, L Broman och M Back).

Eftermiddagen ägnades åt en workshop med två inbjudna journalister (Arne Höök och Johan Hakelius). Workshopen syftade till att utbilda Akademins ledamöter i att skriva så att man väcker allmänhetens intresse och uppmärksamhet. Detta i samband med att flera ledamöter framöver kommer att skriva krönikor i t ex Strömstad Tidning på en månatlig basis. Drygt 15 ledamöter hade anmält sig till denna workshop.

Arne Höök's presentation var mycket strukturerad och innehöll tankar kring ett antal rubriker:

- Vad är journalistik?
- Journalistik i praktiken?
- Vad innebär det just nu i journalistiken så populära uttrycket 'en utmaning'? Modeord
- Vad är en nyhet?
- Vad är en krönika?

Johan Hakelius (ny chefredaktör på tidningen Fokus) diskuterade kring de relativt nya begreppen 'faktaresistens' och 'alternativa fakta' samt värderingar-åsikter inom journalistyrket.
När det gäller att nå ut till läsare med forskningsinformation ansåg han att man bör fokusera på en sak bara, använda ett språk som är vardagsnära och gärna med jämförande exempel från sånt som de flesta kan relatera till.
Mycket av det som sades handlade inte oväntat om att arbetet inom journalistyrket radikalt förändrats i och med internet – (alla kan sprida texter till alla) – men att en artikel i en tidning fortfarande oftast är det mest effektiva sättet att nå ut med viktig information till tänkta läsare.

Workshopen slutade med att deltagarna fick en text som de skulle sätta en lämplig rubrik till. Arne Höök gick sedan igenom förslagen och visade hur man som journalist diskuterar sig fram till en bra rubrik.

Det är nu tänkt att Arne Höök framöver ska granska ledamöters krönikebidrag och ge feedback innan dessa publiceras i den tilltänkta tidningen/tidskriften. Arnes feedback kommer, förutom av varje enskild författare av en krönika, även kunna läsas av de andra ledamöter som ska bidra med krönikor.

Rune Wigblad: Debatt om magnetsvävande tåg i Bohusläningen under februari-mars 2017

Debattartikel av Rune Wigblad: "Därför är magnettåg ett attraktivt alternativ" i tidningen Bohusläningen 2017-03-17
https://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/d%C3%A4rf%C3%B6r-borde-magnett%C3%A5g-i-sverige-utredas-1.4200438

English summary:

The debate concerns if Sweden should consider an alternative railway solution – the maglev technology. The Swedish "Railway promotion association" argue that it is considerable technical problems with maglev including non-functional switches. Wigblad refutes this point with reference to well-functioning switches illustrated at Youtube (Linimo Maglev Switch).
Another addressed argument against maglev is the limited practical use in the world. Wigblad claims that there exists three commercially available systems with proven quality assurance in Japan or Germany.

Debattsvar till **Birger Tiberg** & **Thomas Görling** artikel "Magnettågen har stora tekniska problem"

Därför är magnettågen ett attraktivt alternativ

Bohusläningen 2017-03-17

DEBATT OCH INSÄNDARE Japan är ledande på tekniken inom detta fält.

I debattartikeln ”Magnettågen har stora tekniska problem” framgår att Tiberg och Görling från Järnvägsfrämjandet anser att jag har skrivit en lovsång till magnettågen. I slutet på min debattartikel framhöll jag att det skulle vara lämpligt att utreda magnettågsalternativet. Jag framhåller bara potentialen med magnettåg. Visst är det märkligt att så inte sker när Sverige står inför den största infrastruktursatsningen i modern tid?

Orsaken till att så inte sker är de fördomar mot magnettåg som järnvägsentusiaster har. Visst har järnvägens genombrott haft en oerhört positiv betydelse för samhället. Men, nu ser vi denna tekniks begränsningar vid hastigheter över 250 km/h. Med ökad hastighet blir det stora underhållsproblem och underhållskostnader på grund av friktionen. Detta är problem som inte finns för magnettåget eftersom farkosten/vagnarna svävar på banan, saknar lok, hjul och kontaktledningar. Magnettåget (eller Maglev) är nästa generations miljövänliga teknik.

Som Tiberg & Görling skriver går magnettåget på en egen bana som inte kan kombineras med andra tåg, vilket är en fördel. Tyskland har många års beprövade erfarenhet av höghastighetståg, som visar höga kostnader för drift och underhåll vid höga hastigheter. Som vi framhöll i SvD (SvD 2017-01-30 ”Visst ska Sverige ha snabbtåg – riktiga snabbtåg”**)** har hastigheten i Tyskland för blandad trafik sänkts betydligt efter Eschede-olyckan som orsakades av ett tekniskt fel. När det gäller Frankrike är deras banor för 320 km/h dyra i underhåll och inga TGV höghastighetståg går in på en konventionell bana för att nå centralstationen i de stora städerna, så som det är tänkt i Sverige. De tillämpar dessutom ett mycket speciellt övergångssystem mellan höghastighetsbanan och andra spår. Är det ett värre skrytprojekt än det franska som Sverige siktar på?

Tiberg och Görling försöker avfärda behovet av en utredning med hänvisning till ”tekniska problem” för magnettåget. Vidare säger de att en mycket stor nackdel med magnettåget är den ”långa växelomläggningstiden". Detta är fel. Det tar mellan 5 och 15 sekunder att lägga om växeln, beroende på storleken. En illustration av hur växlarna fungerar finns på Youtube (Linimo Maglev Switch). Magnettåget har faktiskt lättare att stanna på mellanstationer än konventionella tåg, då inbromsning och acceleration sker mycket snabbare.

Tiberg & Görling skriver att "bygget av den planerade Maglev-banan Tokyo-Osaka har gått i stå, detta sedan många år". Japan bygger just nu ut magnettågsbanan från existerande 42 km till 286 km i en första etapp från Tokyo till Nagoya, och senare totalt ca 440 km Tokyo-Osaka. Bygget av magnettågsbanan startade 2016 och den första etappen förväntas vara färdigt 2027. Detta projekt försöker nu Japans premiärminister Abe sälja till USA, Australien och Indien med flera länder. Det är därför mycket bekymmersamt att Tiberg & Görling förminskar denna satsning.

Tiberg & Görling skriver att ”Själva tekniken är 100 år gammal, men har ändå fortfarande inte kommit till praktisk användning för längre sträckor". Principen har varit känd i 100 år men själva tekniken, om vi till exempel pratar om det tyska magnettåget, Transrapid, har utprovats i sin nuvarande form sedan 1980-talet och varit kommersiellt tillgängligt sedan slutet på 1990-talet. När det idag finns tre kommersiellt utprovade system i världen och tre nya banor togs i drift 2016, är det besvärande att Tiberg & Görling inte hittat någon praktisk användning.
De större systemen för Magnettåg är specifikt framtagna för användning på längre sträckor, och två är godkända att användas kommersiellt enligt de mycket grundliga reglerna som Tyskland och Japan använder.

Slutligen vill jag framhålla att man bör avhålla sig från att använda Wikipedia som enda källa eftersom det är mycket inaktuell information som uppträder där. Det finns god information på Facebook: ”Magnettåg i Skandinavien”.

Rune Wigblad, Professor i Företagsekonomi, Strömstad akademi

Debattsvar på Du Rietz ”Därför borde magnettåg i Sverige utredas” (Bohusläningen 20/3)

Asien satsar stort på magnettåg

Den nya infrastrukturen magnettåg sprid nu snabbt över världen med Asien som drivmotor. Sverige utreder inte ens möjligheten.

Det är synnerligen glädjande att en debattör i Sverige, Jan Du Rietz, framhåller att det är lämpligt att utreda magnettågsalternativet (maglev). Du Rietz framhåller detta trots att han anser att magnettågen (maglev) ”är i sin linda”. Nedan kommer jag att med en liten spridningsanalys klargöra att detta är grovt vilseledande. Magnettåget sprids nu snabbt över världen med Asien som drivmotor.

Först vill jag emellertid kommentera några fakta om höghastighetståg där Du Rietz anser att jag har fel. Vi tycks dock vara överens om att det behövs en omstart för satsningen på snabba persontransporter i Sverige. Satsningen i Sverige är en unik lösning med blandad trafik som inte liknar Japan eller Frankrike, där tåget istället går på egen bana in till storstädernas centralstationer. Sveriges satsning liknar mest den tyska lösningen. I en debattartikel i SvD (30/1**)** klargör vi en del fakta som Du Rietz frågar efter angående vårt påstående att Sveriges satsning på höghastighetståget inte bygger på beprövad erfarenhet. Uppgifterna i debattartikeln i SvD har inte ifrågasatts. En viktig sådan detalj gäller Tysklands framtidssatsning där hastigheten på de nyligen beställda tågen har en toppfart på 249 km/h. Att Tyskland kör vidare med gamla tåg som går något snabbare hör ihop med Du Rietz

uttalande att ”järnvägen inte har någon teknisk begränsning över 250 km/h”. Visst, det går att bygga järnväg för högre hastigheter, men till extremt höga kostnader. I motsats till vad Du Rietz påstår är energikostnaden för magnettåg ca 70% jämfört med höghastighetstågen, vid jämförbara hastigheter och underhållskostnaderna är ca 30%.

Framtidsbedömningen avseende magnettåg missar Du Rietz. Japan var ett föregångsland för höghastighetståg och det gäller nu också magnettågssatsningen. Att investeringskostnaderna för det japanska magnettåget Chou Shinkansen är höga beror på att tågbanan byggs i jordbävningssäkra tunnlar till ca 80%. Som vi visade i en debatt med bl a Sverigeförhandlingen i SvD (21/8, 25/8, 26/8, 31/8, 2/9) är det helt andra kostnadsnivåer som är relevanta för Sverige. Japanerna säljer nu sitt magnettåg till USA, där en förstudie genomförs, i kombination med öppet hus för allmänheten.
Den utveckling av magnettågssatsningar som Du Rietz helt bortser från är emellertid Kina, som nu har byggt upp ett helt eget system för magnettåg. Du Rietz argumenterar i likhet med Trafikverkets hemsida ”I till exempel den stora satsning som Kina gör på ny höghastighetsjärnväg väljer man till exempel att inte gå vidare med magnettåg”.

Den 8 mars (“Slower maglev trains pick up steam in China”, Nikkei Asian Review, 8/3-2017) kunde vi läsa att Kina investerar ca 78 miljarder kr på magnettågsutveckling i landet varav 4 miljarder avser magnettåg för höga hastigheter mellan Beijing och Shanghai.

Vilken magnettågsutveckling kommer härnäst i världen? Förmodligen kommer vi under 2017 att få uppleva att Sydkorea kommer fram med ett helt eget magnettågssystem och att Indien kommer att satsa stort. Gissningsvis kommer USA också att gå vidare med en satsning på magnettåg mellan Washington och New York.

Slutligen tycks Du Rietz tro att det inte går att satsa på framtidens infrastruktur i Sverige eftersom höghastighetståget har kört in i en återvändsgränd vad gäller skenande kostnader och att många politiker hoppar av projektet. Detta gäller emellertid i dagsläget bara höghastighetståget, eftersom det visat sig vara samhällsekonomiskt olönsamt. Om det kommer en utredning till stånd om magnettågsalternativet i Sverige kan resultatet komma att skapa en ny politisk enighet om ett lönsamt projekt. Att Sverige kan låna pengar billigt på grund av den låga statsskulden är ett faktum. Att låna pengar till lönsamma och klimatsmarta framtidsinriktade projekt är en framsynt politik som våra barnbarn kommer att tacka oss för. Med Du Rietz egna ord vill därför instämma i att ”självklart borde Maglev utredas”.

Rune Wigblad

Asien Satsar stort på magnettåg (Bohusläningen 2017-03-28)
https://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/asien-satsar-stort-p%C3%A5-magnett%C3%A5g-1.4211760

Tidigare inlägg:

Därför borde magnettåg i Sverige utredas (Bohusläningen 2017-03-20)
https://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/d%C3%A4rf%C3%B6r-borde-magnett%C3%A5g-i-sverige-utredas-1.4200438

Debattsvar 2 RW: Därför är magnettåg ett attraktivt alternativ (Bohusläningen 2017-03-06)
https://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/d%C3%A4rf%C3%B6r-%C3%A4r-magnett%C3%A5gen-%C3%A4r-ett-attraktivt-alternativ-1.4181716

Magnettågen har stora tekniska problem (Bohuslänningen 2017-02-01):
https://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/magnett%C3%A5gen-har-stora-tekniska-problem-1.4175110

Debattsvar 1 RW: Sverige investerar sig in i ett nytt underhållsfiasko (Bohusläningen 2017-02-10) https://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/sverige-investerar-sig-in-i-ett-nytt-underh%C3%A5llsfiasko-1.4151993

Första debattartikeln:
Därför är höghastighetståg framtidens melodi (Bohusläningen 2017-02-01)
http://www.bohuslaningen.se/%C3%A5sikt/debatt-och-ins%C3%A4ndare/d%C3%A4rf%C3%B6r-%C3%A4r-h%C3%B6ghastighetst%C3%A5g-framtidens-melodi-1.4139522

Anders Steene:
Satsar svensk turism på hållbarhetsperspektivet?

Abstract
Leisure travel is something that most people consider desirable, and life enhancing. At a slight reduction in oil supplies, one can imagine that many would rather adjust, pull down on their regular everyday travellers rather than leisure travel.

Today's society faces a major challenge with the rapidly increasing use of vehicles, creating a dependence on fossil fuels, which contribute to climate stress. One option to reduce the problem is to increase the use of electric cars.
However, the electric car is possible in the foreseeable future; this is questionable given that they are expensive, the electric car's short-range and long distances in our country?

Key words: *Leisure travel, life enhancing, oil supplies, climate stress, electric car's, expensive, short-range, long distances.*

På DN Debatt den 24 juli skrev representanter från delar av turismindustrin en artikel med titeln ”Ta fram nationell strategi för hållbar svensk turism.” I denna utmanar man regeringen att dels tillsätta en turistminister och dels beskrivs hur man vill göra turismindustrin mer hållbar i ett miljöperspektiv.

Artikeln är intressant i många avseenden men det finns ett påstående som gör mig tveksam då det gäller den hållbara turismen i ett längre perspektiv. Man skriver ”Vi är många runt om i landet som tar olika initiativ för att minska vår påverkan. Vi är med och bygger laddinfrastruktur för elbilar, vi ser över våra egna utsläpp och försöker minska transporter.”

Sågar man inte av den gren man sitter på? Transporter är ju själva livsnerven för många företag inom turismindustrin, t ex camping, vandrarhem, stugbyar, men också teatrar och museer - vilka inte fanns representerade bland undertecknarna av artikeln.

Skrivningen om "laddinfrastruktur för elbilar" och "minska transporter" gör mig tveksam till hela artikeln och jag undrar om man tänkt färdigt innan man skrev artikeln.

Tolkar man artikeln välvilligt så är det turismindustrins egna transporter man avser eller, i värsta fall, inkluderar man även turisternas transporter. I så fall har man ett stort problem framför sig!

Antalet övernattningar på svenska hotell, stugbyar, vandrarhem, kommersiellt förmedlade privata stugor och lägenheter (SoL) samt campingplatser ökade med 3,6 miljoner eller med 6,4 procent till totalt 60,0 miljoner under 2015, enligt Tillväxtverket. Campingbranschen står således enligt ovan för cirka 25 % av de svenska gästnätterna.

Campingbranschen har i stort sett bara bilburna gäster, vilka genererade 15, 5 miljoner gästnätter 2015 (Tillväxtverket, Fakta om svensk turism 2015), men även stugbyar och vandrarhem har en stor andel bilburna gäster. Hur ska dessa boendekategorier överleva i ett längre perspektiv?
Vi vet att bilen dominerar i transportarbetet i det långväga fritidsresandet, 81 % faller på bilen som färdmedel (R Fogelholm, 2014), och vi vet att bilparken är omfattande.

Enligt Transportstyrelsen finns det idag 3, 7 miljoner registrerade personbilar, vilket är en stor volym om man ska omvandla / byta ut dessa till fossiloberoende fordon. Hur kommer detta att påverka ovan nämnda delar av turismindustrin?

Den svenska bilförsäljningen slog rekord år 2015 med 345 108 nya bilar varav över 90 procent inte drivs med förnybar energi, skriver **Sweco, Energiforsk, VTI och Fores 2030-sekretariatet i ett pressmeddelande 12 januari 2016.**

Problemet är således gigantiskt att skapa en mer hållbar turismindustri utifrån ett transport-perspektiv.

Något som gradvis förändrats i våra resmönster är att fritidsresandet idag är helt dominerande beräknat som andel av det totala persontransportarbetet.

Fritidsresandet är något som de flesta anser som önskvärt och livskvalitetshöjande. Vid en smärre reduktion av oljetillgång kan man tänka sig att många hellre skulle anpassa, dra ner på, sitt regelmässiga vardagsresande istället för fritidsresande. Bilen är helt dominerande då man tittar på genomsnittet i reslängd mätt i personkilometer för Sveriges befolkning (Neergaard, K m fl, 2010).

Om man till detta lägger att det finns 2 961 bussar som kör Turist- och beställningstrafik, vilken är den andra dominerande verksamheten vid sidan av linjetrafiken inom bussbranschen (SBR, 2012), så är det ett synnerligen betydande transportarbete som utförs för att förse svensk turismindustri med kunder / turister.

En annan aspekt att räkna in då det gäller beställningstrafiken är att den särskilt under veckosluten förser teatrar, museer, hotell och restauranger i både Stockholm och många andra större städer med ett publikunderlag som har en avgörande betydelse för dessa anläggningars överlevnad.

Omställningen av energitillförseln inom transportsektorn har bara börjat. El spås att introduceras inom en inte alltför avlägsen framtid. Dock kommer det att ta lång tid innan elanvändningen via t.ex. plug-in hybrider märks i statistiken.

Huruvida och när de kommer att kunna säljas till ett pris som gör dem attraktiva även för en större publik är än så länge svårt att säga.

Ledtiderna för att introducera plug-in fordon ska inte underskattas, kostnaden är och kommer även vid en introduktion att vara väsentligt högre än för en konventionell bil. Som ett exempel kan nämnas att fortfarande 10 år efter det att hybridteknik först introducerades i stor skala så utgör hybrider fortfarande mindre än 10 % av den totala fordonsflottan (Åhman, M, 2009).

Dagens samhälle står inför en stor utmaning med den snabbt ökande fordonsanvändningen som skapar ett beroende av fossila bränslen, vilket bidrar till klimatbelastning. Ett alternativ för att minska problemet är att öka användningen av elbilar.

Men många privatpersoner har svårt att finansiera inköp av elbilar, dess begränsade räckvidd, långa laddningstider, få laddningsstolpar och höga initialkostnader är hinder för elbilstillväxten (**Nygren, F & Husein, W, 2014).**

Som ytterligare en påminnelse om trögheten i att ställa om en samhällssektor kan läsas i en artikel i DN, 13 augusti 2016, där L Swärd skriver, med referens till 2030-sekretariatet, ”I år har de, supermiljöbilar, ökat med 71 % dock från låga tal: 3 937 till 6 713 bilar. … Vad som oroar sekretariatet är att hela uppgången drivits av laddhybrider på bekostnad av rena elbilar. Denna utveckling är problematisk eftersom laddhybrider till stor del körs på fossila drivmedel.”

Elbilen skulle kunna vara ett alternativ för att minska utsläppsproblemet.

Men, är elbilen möjlig inom överskådlig tid, detta kan ifrågasättas med tanke på att elbilen är dyr i inköp, elbilens korta räckvidd och de långa avstånden i vårt land?

Således undrar jag vad representanterna från hotell och restaurangbranschen, konferens- och mötesindustrin, mässarrangörer, destinationsbolagen och resebyråbranschen tänkte på, då man skrev debattartikeln? Hade det inte varit klokt att bjuda in campingföretagens representanter, representanter för kultursektorn, bilindustrin och olika miljöintressenter till den så kallade Sigtunakonferensen, detta innan turismindustrin skrev sin artikel?

Fler röster hörs bättre än enstaka ropande dito!

Referenser

Fogelholm R, 2014*, Fritidsresandet i Sverige. Analys & åtgärdsförslag för ett mer hållbart fritidsresand*e. Trafik och Väg. Inst. För Teknik och Samhälle. Lunds Tekniska Högskola.

Neergaard, K m fl, 2010, *Snabb anpassning av transportsystemet till minskad olja – om sårbarhet och möjliga åtgärder vid en oljekris*. Trivector Traffic.

Nygren, F & Husein, W, 2014, *Elbilens framtid i Sverige En studie som undersöker elbilsmarknaden*. Företagsekonomiska inst. Uppsala universitet.

Sweco, Pressmeddelande 12 januari 2016, *”Fossiloberoende fordonsflotta 2030 – Hur realiserar vi målet?”* Presskontakt Anna Lindqvist, Sweco, Sverige.

SBR, 2012, *Statistik om bussbranschen*, Svenska bussbranschens riksförbund, Stockholm.

Swärd, L, 2016, *Miljöbilarna tappar fart inför omställning*. DN, 13 augusti 2016.

Tillväxtverket, 2015, *Fakta om svensk turism 2015.* Tillväxtverket, Stockholm

Åhman, M,, 2009, *Energi för vägtransporter - utsikter mot 2020 och därefter.* Avdelningen för miljö- och energisystem. Lunds universitet.